

Sygn. akt *XI Ka 781/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2019 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Mariusz Jaroszyński

Protokolant Wioleta Zawadzka

przy udziale Prokuratora Anny Stefańskiej – Karaś

po rozpoznaniu dnia 15 października 2019 roku

sprawy A. B. urodzonego (...) w O.

(...) s. K. i K. z domu R.,

oskarżonego z art. 207 § 1 kk i in.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmie

z dnia 27 maja 2019 roku sygn. akt. II K 139/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że z opisu czynu przypisanego oskarżonemu eliminuje stwierdzenie o kierowaniu gróźb karalnych wobec córki K. B.;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa za postępowanie odwoławcze 380 (trzysta osiemdziesiąt) złotych opłaty oraz 50 (pięćdziesiąt) złotych zwrotu wydatków.

Sygn. akt *XI Ka 781/19*

UZASADNIENIE

A. B. został oskarżony o to, że w okresie od stycznia 2015 roku do 05 grudnia 2017 roku w C., powiatu (...), województwa (...), znęcał się psychicznie i fizycznie nad żoną H. B. i córką K. B. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczynał awantury domowe w trakcie, których wyzywał je słowami obelżywymi, szarpał i popychał żonę na meble, bił żonę rękami po twarzy i całym ciele, dusił żonę rękami za szyję, wielokrotnie kierował pod adresem żony i córki groźby karalne pozbawienia życia i pobicia, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę ich spełnienia, nadto w dniu 05 listopada 2017 roku podczas kolejnej awantury domowej dusił żonę rękami za szyję, gdzie interweniowała córka K. B., nadto dwukrotnie wszczął awanturę w miesiącu czerwcu 2017 roku daty dziennej nieustalonej i w dniu 05 grudnia 2017 roku podczas której bił ją i szarpał oraz popychał, czym spowodował u niej obrażenia ciała w postaci zadrapań na prawym przedramieniu, zaczerwienienia skóry policzka lewego i prawego, zasinień na ciele i twarzy, które to obrażenia naruszyły prawidłowe funkcjonowanie jej organizmu na okres do dnia 7, **tj. o czyn z art. 207 § 1 k.k. w zb.**

z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 27 maja 2019 r., wydanym w sprawie o sygn. akt XI Ka 139/18, Sąd Rejonowy w Chełmie:

I. oskarżonego A. B. uznał za winnego tego, że: w okresie od stycznia 2015 roku do 5 grudnia 2017 roku, w C., powiatu (...), województwa (...), znęcał się psychicznie i fizycznie nad żoną H. B. i córką K. B. w ten sposób, że będąc pod wpływem alkoholu wszczywał awantury domowe w trakcie, których wyzywał je słowami obelżywymi, szarpał i popychał żonę H. B. na meble, bił żonę rękami po twarzy i całym ciele, dusił żonę H. B. rękami za szyję, wielokrotnie kierował pod adresem żony H. B. i córki K. B. groźby karalne pozbawienia życia i pobicia, przy czym groźby te wzbudziły u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę ich spełnienia, nadto w dniu 5 grudnia 2017 roku wszczął awanturę podczas której bił i szarpał żonę H. B. oraz popychał ją i dusił żonę H. B. rękami za szyję, czym spowodował u niej obrażenia ciała w postaci zadrapań na prawym przedramieniu, zaczerwienienia skóry policzka lewego i prawego, zasinień na ciele i twarzy, które to obrażenia naruszyły prawidłowe funkcjonowanie jej organizmu na okres do dnia 7, tj. popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję przepisu art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 207

§ 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 2 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu tytułem próby na okres 3 (trzech) lat;

III. na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. B. karę grzywny w ilości 100 (stu) stawek dziennych ustalając na podstawie art. 33

§ 3 k.k. wartość każdej stawki na kwotę 20,- (dwadzieścia) złotych;

IV. na podstawie art. 73 § 2 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;

V. na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 k.k. zobowiązał oskarżonego w okresie próby do powstrzymania się od nadużywania alkoholu;

VI. na podstawie art. 39 pkt 2b k.k. w zw. z art. 41a § 1, 4 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. B. zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej H. B. na odległość mniejszą niż 100 (sto) metrów i zakaz kontaktowania się z pokrzywdzoną H. B. przez okres 3 (trzech) lat;

VII. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania w dniu 13 grudnia 2017 roku, przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny;

VIII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od ponoszenia opłaty oraz wydatków, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca. Zaskarżając go w całości zarzucił:

I. obrazę przepisów prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a tj. art. 7 oraz 410 k.p.k. poprzez błędną, stronnictwą, aprioryczną ocenę dowodu w postaci wyjaśnień oskarżonego A. B. składanych w późniejszym etapie postępowania przygotowawczego oraz na rozprawie głównej odnośnie przebiegu zdarzeń będących przedmiotem niniejszego postępowania, źródła konfliktu małżeńskiego A. i H. B., przebiegu kłótni małżeńskich A. i H. B., braku nadużywania alkoholu przez oskarżonego oraz prezentowania przez pokrzywdzoną H. B. postawy atakującej względem oskarżonego

i odmówienie im waloru pełnej wiarygodności, w sytuacji gdy korespondują one z dowodami nieosobowymi (vide: protokół badania trzeźwości, deskrypcje nagrań dwóch rozmów) oraz zeznaniami córki K. B.;

II. obrazę przepisów prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a tj. art. 7 oraz 410 k.p.k. poprzez mało wnikliwą ocenę dowodu w postaci zeznań pokrzywdzonej H. B. i obdarzenie ich walorem

pełnej wiarygodności, podczas gdy wyjaśnienia oskarżonego oraz zeznania K. B. wskazują na inną podstawę konfliktu małżeńskiego stron i jego przebieg oraz brak jest innych dowodów potwierdzających, że oskarżony A. B. nadużywa alkoholu;

III. obrazę przepisów prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a tj. art. 7 oraz 410 k.p.k. poprzez mało wnikliwą ocenę dowodu w postaci zeznań pokrzywdzonej K. B., w sytuacji gdy z depozycji tego świadka wprost wynika, iż zachowanie oskarżonego nie wzbudzało w niej strachu i nie kierował on pod jej adresem gróźb karalnych;

IV. obrazę przepisów prawa procesowego, która mogła mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, a tj. art. 9 § 1 k.p.k. oraz 167 k.p.k. poprzez niewyczerpanie inicjatywy dowodowej i oparcie się wyłącznie na dowodach oskarżenia i zaniechanie poczynienia własnych ustaleń w zakresie relacji rodzinnych panujących w domu Państwa B., podłoża i intensywności zaistniałego konfliktu i wpływu poszczególnych osób i czynników na jego zaostrenie;

Zdaniem skarżącego konsekwencją powyższych obrazów prawa procesowego ujętych w pkt I-IV, jakich dopuścił się Sąd I instancji było poczynienie błędnych ustaleń faktycznych, które miały wpływ na treść wydanego wyroku, albowiem w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy winien dojść do przekonania, iż zdarzenia będące przedmiotem niniejszego postępowania miały charakter wyłącznie kłótni małżeńskiej i oskarżony nie popełnił zarzucanego mu czynu.

Mając na względzie powyższe obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie A. B. od zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona apelacja w zakresie jej wniosku końcowego o uniewinnienie A. B. od zarzucanego mu czynu nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie. Zasadnym okazał się jednak postulat zawarty w uzasadnieniu apelacji związany z trzecim zarzutem, tj. dokonania modyfikacji opisu czynu przypisanego oskarżonemu.

Kwestionowany w pkt I i II apelacji sposób oceny wyjaśnień A. B.

i zeznań pokrzywdzonej H. B. jest wolny od nieprawidłowości (art. 7 i 410 k.p.k. nie zostały naruszone). Sąd meriti precyzyjnie wskazał zakres wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadków, który pozwolił mu na ustalenie stanu faktycznego, czego w żadnym wypadku nie podważa wybiórcza argumentacja zawarta w uzasadnieniu apelacji. Swoje stanowisko o wiarygodności i miarodajności depozycji poszczególnych świadków, a w szczególności pokrzywdzonych sąd I instancji logicznie uzasadnił, co zasługuje na aprobatę i nie wymaga ponownego przytaczania (k. 159v.-161, str. 6-9). W uzasadnianiu apelacji nie sposób zaś doszukać się argumentacji przemawiającej za słusnością pierwszego z postawionych zarzutów. Skarżący eksponuje okoliczności związane z wnioskiem o dobrowolne poddanie się karze, które same

w sobie nie rzutują na kwestię oceny wyjaśnień A. B. – w kontekście całokształtu ujawnionych okoliczności sprawy. Próba wykazania, iż oskarżony na skutek „zmanipulowania” go przez funkcjonariuszy Policji złożył określonej treści wyjaśnienia, w których przyznał się do zarzucanego czynu w żadnym wypadku nie przekonuje. Sąd Rejonowy trafnie bowiem wskazał, iż w tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego znajdowały potwierdzenie w zeznaniach H. B., zweryfikowanych dodatkowo przez przyzmat zeznań K. B.. Natomiast w odniesieniu do zeznań H. B. obrońca nie dostrzeża, iż Sąd Rejonowy oceniając łącznie wyjaśnienia oskarżonego A. B. oraz pokrzywdzonych H. B. i K. B. wskazał, że żadne z nich nie polegają na prawdzie w całości. Tym samym główna teza zarzutu jest chybiona. Okoliczności wskazane w uzasadnieniu apelacji zostały zaś należycie przeanalizowane przez Sąd Rejonowy.

Stwierdzić przy tym stanowczo należy, iż o sugerowanej wzajemności kłótni pomiędzy oskarżonym a pokrzywdzoną H. B. nie może być mowy. Stanowisko obrońcy w tym zakresie stanowi wyłącznie przejaw przyjętej przez A. B. linii obrony w założeniu, której to pokrzywdzona miała być inicjatorem sporów oraz prowokatorem aktów przemocy, co w rzeczywistości miejsca nie miało. Zresztą

w apelacji próżno szukać argumentów potwierdzających stawianą tezę. Podkreślenia wymaga, iż oskarżony pozostaje całkowicie bezkrytyczny wobec własnego zachowania i nie dostrzega, iż zachowanie pokrzywdzonej było immanentnie związane z jego negatywnym postępowaniem.

Odnosząc się do III zarzutu apelacji stwierdzić należy, iż Sądowi Rejonowemu umknęła wskazana przez obrońcę okoliczność związana z obawą spełnienia groźby wypowiedzianej przez oskarżonego w stosunku do K. B.. Z treści depozycji pokrzywdzonej istotnie wynika, iż świadek nie bała się ojca – „Ja się mojego ojca nie boję” (k. 128v.). Mimo, iż sąd meriti dostrzegł wskazaną wypowiedź świadka, to jednak fakt ten nie znalazł odzwierciedlenia w opisie czynu przypisanego oskarżonemu. Stąd też niezbędnym, a zarazem wystarczającym w postępowaniu odwoławczym było dokonanie stosownej zmiany zaskarżonego wyroku poprzez wyeliminowanie stwierdzenia o kierowaniu przez oskarżonego gróźb karalnych wobec córki K. B.. W pozostałym zakresie ocena jej zeznań pozostaje wolna od nieprawidłowości – również skarżący ich nie dostrzega.

Zarzut z pkt IV apelacji jest bezzasadny. Sąd I instancji nie narusza przepisu art. 167 k.p.k. wtedy, gdy nie podejmuje z urzędu inicjatywy dowodowej, uznając zebrany w sprawie materiał dowodowy za wystarczający do sprawiedliwego wyrokowania (vide: postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 9 stycznia 2019 r. II KK 466/18). Apelacja nie dostarcza powodów do uznania, iż materiał dowodowy jest niepełny i nasuwa wątpliwości co do stanu faktycznego sprawy i że tym samym wymagałby uzupełnienia. Wręcz przeciwnie, jest on kompletny i pozwala na podjęcie niebudzącej wątpliwości decyzji, co do sprawstwa A. B. w zakresie czynu z art. z art. 207 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Mając na uwadze, iż zarzut błędu w ustaleniach faktycznych – pkt V apelacji – obrońca oparł na już omówionych zarzutach w zakresie oceny materiału dowodowego stwierdzić należy, że skoro w sferze proceduralnej (poza jednym opisanym wyżej przypadkiem) nie zaistniały uchybienia przepisom kodeksu postępowania karnego w zakresie gromadzenia i oceny materiału dowodowego, to nie sposób skutecznie podważyć poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych poprzez zarzut w zaprezentowanym kształcie. Ustalenia faktyczne prowadzące do uznania sprawstwa A. B. są prawidłowe, a korekty wymagał jedynie opis jego zachowania w stosunku do córki.

Dokonując instancyjnej kontroli zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej orzeczenia o karze w zakresie jej surowości z uwagi na zaskarżenie wyroku, co do winy przez obrońcę oskarżonego (art. 447 § 1 k.p.k.), Sąd odwoławczy nie uznał, by orzeczenie w tej części było rażąco niewspółmierne (tu: surowe). Sąd Rejonowy miał w polu widzenia wszystkie okoliczności, tak dotyczące czynu jak i osoby sprawcy i należycie je uwzględnił. Sąd II instancji nie znalazł podstaw (w szczególności przez pryzmat argumentacji wniesionego środka odwoławczego niepoprzedzonej stosownym zarzutem) do zakwestionowania słuszności tego rozstrzygnięcia dzieląc w całości argumentację sądu orzekającego w I instancji, a zawartą w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku (k. 166v.-168, str. 20-23 uzasadnienia).

Nie stwierdzając uchybień w postępowaniu przed sądem I instancji, które uzasadniałyby konieczność dalszej zmiany zaskarżonego wyroku lub jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania – w tym z przyczyn wskazanych w art. 439 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k. – Sąd Okręgowy w pozostałej części utrzymał go w mocy.

Rozstrzygnięcie o kosztach za postępowanie odwoławcze znajduje swoje uzasadnienie w treści art. art. 636 § 1 k.p.k., gdzie decyzja o opłacie za drugą instancję znajduje oparcie w treści art. 8 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 3 ust. 2 ustawy

z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz.U. 1983 Nr 49, poz. 223), zaś decyzja o zwrocie wydatków w § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 roku w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 663) i § 3 ust.

1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za wydanie informacji

z Krajowego Rejestru Karnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 861).

Mariusz Jaroszyński